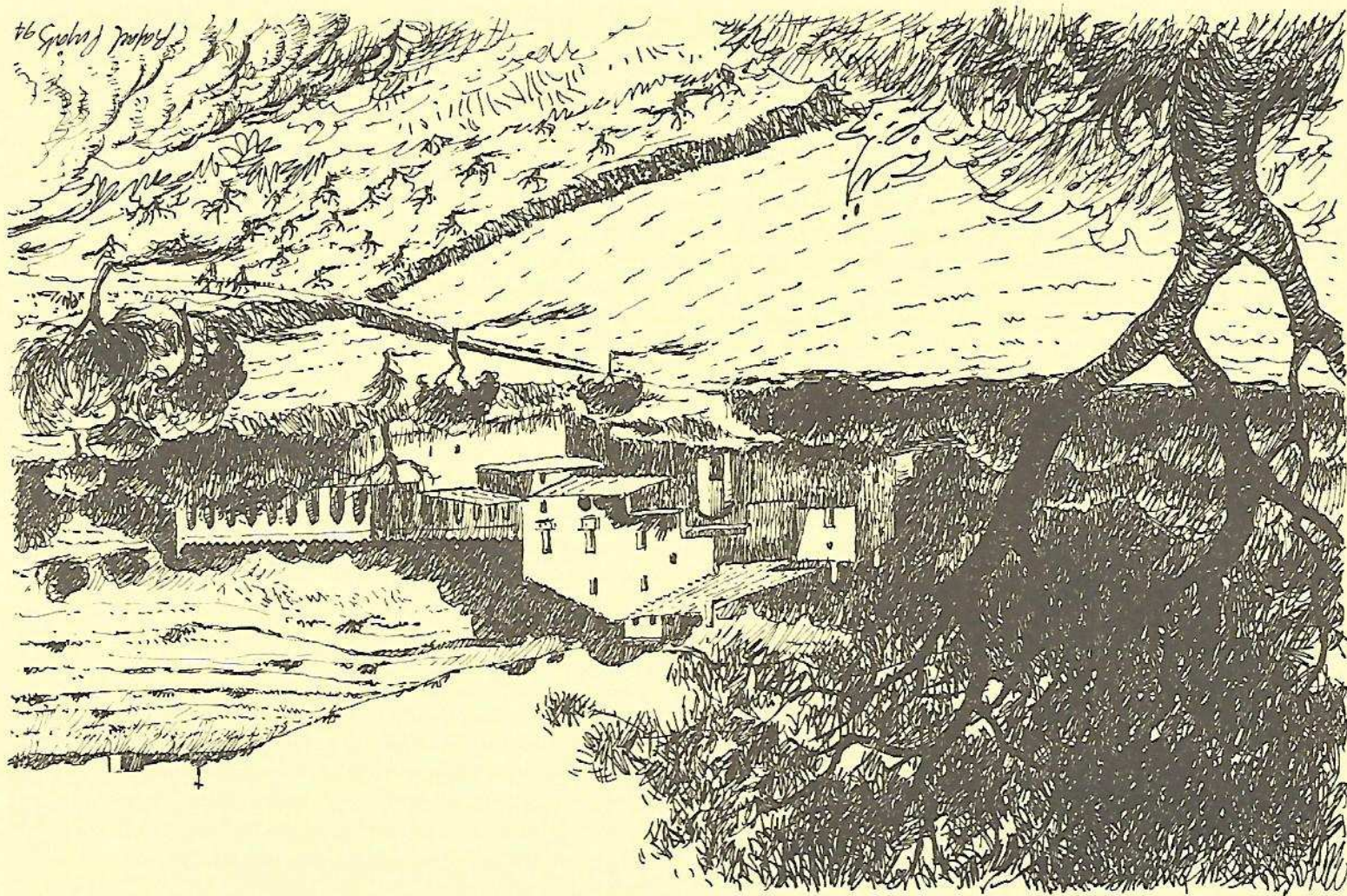

Nº 000006

AMICS DE BADALONA

Apartat de Correus, 180

Dibuix original de Rafael Pujals
Recopilació de dades històriques de Joan Rosàs
Disseny i coordinació executiva d'Àngel Zamora

D'aquesta setzena Nadala, editada per Amics de Badalona, se n'han imprès 1.250 exemplars numerats
1994

Els orígens de ca l'Alemany, com els de moltes altres masies badalonines, es perden en el temps. La investigació arqueològica ens permet datar, com a mínim, les estructures arquitectòniques més antigues situades en el lloc que ocupa la casa en el segle I abans de Crist. Aquesta casa primitiva va perdurar de segur fins el segle IV i va assolir el seu màxim esplendor durant l'època baix imperial, quan consistia en una vil·la rural amb alguna petita indústria i un cert nivell de comoditats que li permetien disposar de mosaics, pintures murals i fins i tot, d'una zona privada de termes; probablement la casa va mantenir-se habitada durant l'època alt medieval tot i que no en tenim cap testimoni arqueològic. La endogàmia, pròpia de Canyet en època medieval, fa difícil de seguir la història de ca l'Alemany a través de la documentació. Sabem, que abans de l'any 1418 la casa es deia Mas Carcerenya, i després d'aquesta època Mas Nadal; però els nombrosos pergamins que des del segle XIII ens parlen dels Carcerenya i dels Nadal, no ens permeten saber si es refereixen a aquesta casa o d'altres cases de Canyet que en èpoques diverses van portar el mateix nom. Tampoc no és fàcil escatir la relació que podia tenir amb aquesta casa la Guillema Alemany que l'any 1300 es casava amb Guillem Nadal. A partir del segle XV els documents es refereixen concretament a la casa anomenant-la el mas Nadal de baix, per distingir-la del Mas Nadal de Canyet. El 1424, poc després de la fundació de Sant Jeroni de la Murtra, el monestir va comprar aquest mas Nadal de baix i set altres masos, creant així al seu entorn un extens alou lliure del domini dels senyors feudals de Badalona. Amb el pas del temps el monestir va tendir a absorbir totalment aquests masos, però el de ca l'Alemany va subsistir fins als nostres dies. Durant el segle XVI la casa era de Jeroni Nadal, que probablement fou alhora el propietari de can Nadal de Canyet. Però el 1619 Jeroni d'Alemany va comprar aquest mas Nadal de baix; des d'aleshores es vadir ca l'Alemany. Pocs anys després el nou propietari, per reparar la casa, va comprar bigues al monestir de la Murtra; llavors l'edifici devia adquirir la fesomia que va conservar fins als nostres dies, i que és la típica de les masies de la nostra contrada. Ja en el segle XVIII, davant l'entrada s'hi va construir el gran safareig tot voltat d'arcades que va contribuir a transformar l'aire de la casa en el d'una mansió senyorial. De fet, els seus propietaris la utilitzaven com a residència d'estiu. A finals d'aquest segle XVIII el baró de Maldà decriu així una visita que feu a la casa: "passant molt a prop de la casa de ca l'Alemany, a l'esquerra, hem pujat per aquells caminets, i entrant-nos al seu clos davant de la casa, i vist, i donat la volta per les vores quadrades del seu gran safareig ple d'aigua, per sota d'arcades a manera de galeries, i el millor que ens ha semblat és el safareig, de més fondària que la casa, per ser rònega, a l'antiga, i obscura de parets, si bé sòlida, i l'única blancura a la paret, amb portals i balcons, la d'un rellotge de sol amb ratlles i xifres vermelles, amb una campana pintada i la nota - fet l'any 1747 -. La casa, amb el seu gran celler i tot el mobiliari, va durar fins fa pocs anys en mig de la vall riallera. Després, la cobdícia i la ignorància ho han malmès tot. Avui, sols resten les ruïnes al fons de la desolada vall i destacant-se en l'horitzó del cim de Montaguiar, la solitària i austera creu erigida amb motiu de les festes constantinianes de 1913; símbol de pau per aquest paisatge tan malmès.

El President de l'associació
AMICS DE BADALONA
en nom propi i del
Consell Directiu de l'entitat
us desitja molt bones festes

NADAL 1994